

PA160

**Distribuované aplikace – základy
(Programování distribuovaných aplikací)**

Materiál dle <http://www.cee.hw.ac.uk/courses/5nm1/>

RPC

- **RPC – Remote Procedure Call**
  - Tváří se jako „obyčejná“ procedura
  - Tělo je vykonáno v jiném procesu (na jiném stroji)
- **Důvody zavedení**
  - Vyšší úroveň abstrakce než sokety
  - Nezávislé na architektuře či operačním systému
  - Předávání jednoduchých i složitých datových typů
- **Vyžaduje podporu (jmenné služby, bezpečnost, ...)**

RPC Standardy

- Tři základní
  - ONC (Open Network Computing)
  - DCE (Distributed Computing Environment)
  - Microsoftí COM/DCOM „standard“

RPC Standardy – popis

- **ONC** ([definováno v RFC 1831](http://www.ietf.org/rfc/rfc1831.txt))
  - vyvinuto SUNem
  - nejrozšířenější, dostupné prakticky na všech operačních systémech
- **DCE** (<http://www.opengroup.org/dce/>)
  - Rovněž široce dostupné
  - Zahrnuje komplexní služby
  - Postupně rozšířeno o objektový přístup
- **COM** (<http://www.microsoft.com/com/>)
  - Proprietární
  - V současné době rozšíření DCE, původně componentní architektury počítače

ONC RPC

- RPC jedinečně definován:

- *Číslem programu*: skupina procedur
- *Číslem verze*: verze
- *Číslem procedury*: jedinečný identifikátor konkrétní procedury
- Uživatel může přiřazovat čísla programů v rozsahu 0x20000000--0x3FFFFFFF (20 milionů čísel)

ONC – části

- Clientská část (příklad)

- `clnt_create()`: de facto napojení na skupinu procedur
- `clnt_call()`: zavolání konkrétní procedury
- `clnt_destroy()`: odpojení se

- Serverová část (příklad)

- `svc_register()`: registruj skupinu u portmappera
- `svc_getargs()`: převezmi argumenty (XDR zakódované)
- `svc_sendreply()`: zašli výsledek volání (XDR)
- `svc_unregister()`: zruš registraci

Portmapper

- Zprostředkuje přístup ke službám
  - Naslouchá na portu 111
  - Udržuje mapu programů a odpovídajících čísel portů
  - Použití
    - * 1. Server se zaregistrouje na portmapperu
    - * 2. Client získá aktuální číslo portu konkrétní služby o (dotaz na portu 111)
    - * 3. Client se spojí se serverem

ONC API – tvorba klienta

```
CLIENT *  
clnt_create(host, prog, vers, prot)  
    char *host;      -- hostname  
    u_long prog;     -- program number  
    u_ong vers;     -- version number  
    char *prot;      -- protocol (udp, tcp, unix)
```

- Vrací *handle* na skupinu procedur

ONC API – registrace servisu

```
extern bool_t  
svc_register(xprt, prog, vers, dispatch, protocol)  
    SVCXPRT *xprt;  
    u_long prog;  
    u_long vers;  
    void (*dispatch)();  
    u_long protocol; //tcp or udp, zero means do not register
```

- Registruje *program* a jeho *verzi*
- Vrací true při úspěchu

ONC API – volání klienta

```
enum clnt_stat  
CLNT_CALL(rh, proc, xargs, argsp, xres, resp, timeout)  
    CLIENT *rh;    -- handle from clnt_create  
    u_long proc;  -- registered procedure  
    xdrproc_t xargs; -- XDR to encode input  
    caddr_t argsp;   -- address of input agr  
    xdrproc_t xres;  -- XDR to decode output  
    caddr_t resp;    -- address of result buffer  
    struct timeval timeout; -- timeout
```

XDR

- Problém s odlišnou architekturou komunikujících
  - Pořadí bytů, typy čísel, řetězce, enumerované typy
- XDR: eXchange Data Representation funkce
  - Kódují a dekódují data
  - Konkrétní implementace je závislá na architektuře
  - Zajišťují strojovou nezávislost při výměně dat

Vestavěné XDR konverzní funkce

Používány v `clnt_call()`

Jednoduché funkce (příklady)

```
xdr_int()  xdr_char()  xdr_u_short    xdr_bool()  
xdr_long() xdr_u_int() xdr_wrapstring()  
xdr_short() xdr_enum()  xdr_void()
```

K dispozici jsou i agregační funkce (příklady)

```
xdr_array() xdr_string() xdr_union()  
xdr_vector() xdr_opaque()
```

Rovněž je možno definovat uživatelské funkce umožňující manipulovat s nepředdefinovanými typy

Generování kódu pro použití

- Nevýhody nativního RPC

- Složité API, těžko laditelné
- Použití XDR složité

Většinou se používá stále stejným způsobem

- Řešení: použití generátoru kódu (`rpcgen`).

Generuje:

- Hlavičkový soubor
- Potřebné XDR funkce
- *stubs* na straně klienta i serveru
- `rpcgen` pro C/C++, `jrpcgen` pro Javu

Chování RPC

- Neúspěchy

- Nelze nalézt server
- Ztracený požadavek
- Ztracený výsledek
- Zhroucení serveru (po přijetí požadavku)
- Zhroucení klienta

Ztracený požadavek

- Používání timeoutů
- Používání retransmise
  - at least once: alespoň jednou
  - at most once: nejvýše jednou
  - exactly once: právě jednou
  - no guarantees: bez záruky o počtu retransmisí

Ztracená odpověď

- Rozlišení typu požadavků
  - Idempotentní: je možno zopakovat (bez vedlejších efekt)
    - * Ztráta řešena prostou retransmisí
  - Neidempotentní: má vedlejší efekty
    - * Retransmise musí být zpracována serverem
      - Rozezná retransmisi
      - Neopakuje tělo
      - Vydá výsledek, pouze pokud jej má v cache

Zhroucení serveru

- Pořadí požadavek versus výpadek
- Výpadek před zpracováním požadavku
  - Retransmise
- Výpadek před odesláním odpovědi
  - Vrátí chybu
- Client není schopen zjistit příčinu

Zhroucení klienta

- Procedura zůstává na serveru
  - zmařený výkon CPU
  - drží zdroje (např. zamčené soubory)
  - může odpovídat „podruhé“ po rebootu klienta
- Možné řešení: *soft služby* (nikoliv součást RPC)

RPC – literatura

- Douglas E. Comer: Computer Networks and Internets, Prentice Hall, 2001 (3. vydání); kapitola 33
- SUN developers guide: <http://docs.sun.com/?cid=1000>
- Přednášky:
<http://www.cee.hw.ac.uk/courses/5nm1/index.html>

Distribuované objekty

- DO – distribuce enkapsulovaných dat na počítač
  - Pouze data (funkce nejsou přenositelné) – distribuovaná data
  - Skutečně přenositelné funkce (Java)
- Složené dokumenty
  - Data plus prohlížeč či editor
  - Původně pouze pro výměnu dat mezi jednotlivými aplikacemi
  - Později přidána „distribuce“
- *Distribuované objekty* nebo *distribuované komponenty* (plus funkce)

Distribuované objekty I

- Objekt

- Enkapsulace dat: **stav**
- Operace nad daty: **metody**
- Zpřístupnění metod: **rozhraní**

- Distribuce

- Jednoduchá
  - * Server: Data a metody
  - * Klient: Rozhraní

Vzdálené objekty

- Plně distribuované
  - * Data a metody distribuovány přes několik serverů
  - * Klient: Rozhraní

Vazba klienta

- Proxy
  - Implementace rozhraní objektu
- Implicitní vazba
  - Přímé volání vzdálené metody
  - Klient nerozezná lokální a vzdálený objekt
- Explicitní vazba
  - Speciální funkce pro navázání objektu
  - Teprve pak jsou zpřístupněny jeho metody

Odkazy na objekty

- Charakter globálního ukazatele
- Základní informace
  - Adresa stroje s objektem
  - Identifikace objektu
- Location server
  - Nalezení objektu
  - Registrace na globální server
    - * Potenciální úzké místo
- Nezávislost přenosových protokolů
  - Výběr vhodné proxy

Plná abstrakce

- Skrytí všech závislostí
- Odkaz je tvořen *implementační „ručkou“* (Implementation handle)
  - Kompletní implementace proxy
  - Skrývá veškeré detailly (místo, protokol, ...)
- Bezpečnostní implikace

Statické a dynamické volání

- Statické volání (invocation)
  - Predefinované definice rozhraní
  - Analogie RPC
  - Buď IDL nebo interní (Java)
- Dynamické volání (invocation)
  - Výběr metody proveden až během výpočtu
    invoke(object, method, input_param, output_param)
  - Příklad:
`string.append(data)`
`invoke(string, id append), data)`
id(append) je funkce vracející identifikátor metody

Implementace rozhraní

- Aplikace má klientskou a serverovou část
- Klient komunikuje prostřednictvím *stubs*
- Server komunikuje prostřednictvím *skeletonů*

Stubs

- Lokální reprezentace vzdáleného objektu
  - Proxy
- Zajišťují
  - Inicializaci a volání vzdáleného objektu (analogie `clnt_init()`)
  - Zpracování argumentů (XDR)
  - Informace o začátku volání (`clnt_call()`)
  - Převzetí výsledků, případně výjimek
  - Ukončení volání (`clnt_destroy()`)

Skeleton

- Zanoření metody v serveru
- Výběr konkrétní implementace metody
- Zajišťují
  - Převzetí argumentů
  - Vlastní provedení/volání metody
  - Předání argumentů

Registry

- Adresář
- Server registruje metodu
  - Asociouje jméno se vzdáleným objektem
- Klient hledá vzdálenou metodu jménem
  - Metoda je volána poté, co je její záznam nalezen v Reg

Objektově orientované příst

- Příklady realizace

- JAVA RMI
- CORBA
- DCOM

Java RMI

- Java Remote Method Invocation
  - Plnohodnotný objektový přístup
- Pouze vzdálené objekty
- Malé rozdíly mezi lokálními a vzdálenými objekty
  - Klonování
    - * Pouze na serveru
    - * Explicitní (nová) vazba
  - Synchronizace
    - * Nad vzdálenými objekty není úplná (pouze na proxy)

Vyvolání objektu

- Opět pouze malé rozdíly mezi lokálním a vzdáleným vyvoláním
- Serializace parametrů
  - Vlastnost, umožňující enkapsulaci a předání objektu (parametru)
  - * Platformově závislé objekty (např. deskriptor souboru) jsou serializovatelné
- Lokální objekty předávány hodnotou
- Vzdálené objekty předávány referencí

Odkazy

- Vzdálený objekt je definován dvěma třídami
  - Server class: implementace kódu na straně serveru
  - Client class: implementace proxy
- Proxy je serializovatelná
  - Je možné předávat odkaz na vzdálený objekt
  - Teoreticky celý byte kód proxy

Java RMI

- Shrnutí vlastností

- Neomezené vyvolání objektů na vzdálených strojích
- Plná integrace distribuovaných objektů
- Podpora zpětných volání (callback) ze serveru
- Bezpečnost a spolehlivost

- Pokročilé možnosti

- Možnost aktivace persistentních objektů
- Garbage collection i na distribuovaných (vzdálených) objektech
- Replikace serverů

DCOM

- Distributed Components Object Model firmy Microsoft
  - Postaven na COM
    - * Compound documents
    - * OLE (Object Linking and Embedding)
    - * Definován ve 300 stránekové specifikaci (1995)
  - DCOM nabízí komponenty na vzdálených strojích
    - * Maximalizace transparentního přístupu (access transparency)

DCOM

- Základní komponenty architektury
  - Microsoft IDL (IDL)
  - Interface Identifier (IID), 128 bitů
  - Objekty typu třída (a CreateInstance)

CORBA

- Common Object Request Broker
- Standard, definovaný OMG (Object Management Group)
<http://www.omg.org>
- Typický reprezentant modelu klient-server
- Základní cíl:
  - Zajistit, aby objekty distribuované v síti dokázaly spolupracovat
- Základní funkce
  - Nalezení objektu
  - Směrování požadavku
  - Vyvolání metody
- Navrácení výsledku

Object Management Architecture

- Systémové komponenty

- Object Request Brokers (ORBs)
- Object Services

- Aplikační komponenty

- Společné služby
- Aplikační objekty

Object Request Brokers

- Propojují jednotlivé komponenty (objekty)
- Zajišťují vyhledávání
- Zprostředkovávají posílání zpráv

Objektové služby

- Vytváření a odstranění objektů
- Relokace a replikace objektů
- Hlídání přístupu k objektům

Interface Description Languages

- V podstatě zajišťuje přemostění mezi implementací a rozhraním
- Definuje rozhraní client/server

Úložiště

- Interface Repository

- Uchovává rozhraní k objektům (alternativa k IDL)

- Implementation Repository

- Informace o umístění objektu a prostředí (OS, ...)
  - Informace o implementaci (verze, ...) – vhodné pro ladění
  - Použita při aktivaci objektu
  - Implementace se musí registrovat

Služby

■ Základní služby v CORBA 3.0 (první část)

Added

základní architektura pro workflow systémy

Structuring

Mechanisms for

OTS

Collection

vytváření a manipulace se skupinami objektů

Concurrency

podpora souběžných procesů, použití transakční služby a zamykání

Enhanced View of Time

reprezentace hodin (časovačů)

Events

práce s událostmi (registrování, publikování a přijímaní událostí)

Externalisation

export/import objektů

Služby – pokračování

- Základní služby v CORBA 3.0 (druhá část)
  - Licensing* licence, licenční politiky
  - Life Cycle* vytváření, kopírování, přesun a destrukce objektů
  - Management of Events* práce s obory událostí
  - Event Domains*
  - Naming* jmenná služba (pro objekty)
  - Notification* rozšíření základní práce s událostmi
  - Persistent State* persistentní objekty a manipulace s nimi
  - Query* databázové dotazy

Služby – pokračování

- Základní služby v CORBA 3.0 (třetí část)

<i>Relationship</i>	explicitní práce se vztahy mezi objekty a nostenmi
<i>Security</i>	bezpečnost, autentizace, autorizace, šifrování
<i>Telecoms Log</i>	logování událostí
<i>Time</i>	podpora operací s časem a časovými značkami
<i>Trading Object</i>	v podstatě vyhledávací služba (pro služby)
<i>Transaction</i>	transakce (včetně dvoufázového commitu)